

Kenneth Sørensen

HVAD ER

VISDOM?

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk

HVAD ER VISDOM?

Kenneth Sørensen

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

Hvad er visdom?

Af Kenneth Sørensen

Visdom, viden og kundskab

Hvad er visdom? Dybest set er det et spørgsmål, man kun kan besvare, hvis man selv er *vís*. Inden man kaster sig ud i en besvarelse af spørgsmålet, er det derfor klogt at tage de nødvendige forbehold, som altid er nødvendige, før man bevæger sig ud i ukendt terræn.

Man kan naturligvis opnå omfattende *kundskab* ved at læse bøger, der fortæller om visdom, men ingen bliver *vís* af at læse bøger. Man kan tilegne sig stor viden om alverdens ting uden at forstå ret meget. Det er ikke usædvanligt, at belæste mennesker kan både huske og citere komplicerede emner fra den seriøse videnslitteratur, men samtidig er mange af dem tydeligvis ude af stand til at give udtryk for selv den mest elementære visdom i deres praktiske liv. Ofte er de ikke engang i stand til at behandle deres medmennesker med fornuft, respekt og omsorg. Ingen bliver *vís* af at *huske*, hvad de *víse* fortæller – kun ved at *gøre*, som de siger. Det er udelukkende ved at *praktisere* de *víse*s råd, at man kan finde vejen til "visdommens brønd" – den kilde, der har belivet alle oplyste skikkelser i menneskehedens historie.

Visdom kan ikke forklares

I bogen *Siddhartha* af Hermann Hesse udtaler hovedpersonen Siddhartha:

"Hør, Govinda, her er en af de tanker, som jeg har erkendt: Visdom kan ikke forklares. Visdom, som en vismand forsøger at fortælle, lyder altid som en tåbelighed" "Laver du sjov?", spurgte Govinda. "Jeg laver ikke sjov. Jeg siger, hvad jeg har erkendt. Viden kan man forklare, men ikke visdom. Man kan nå til erkendelse af visdom, man kan leve visdom, man kan opløftes af visdom, man kan gøre mirakler med visdom, men man kan ikke lære den fra sig."

Det er med visdom som med svømning. Man lærer ikke at svømme ved at læse manualer om svømning. Man kan heller ikke lære at svømme ved at stå på en strandbred og iagttage andre mennesker, der svømmer. Det hjælper heller ikke at bevæge sig ud i vandet sammen med en erfaren svømmelærer. Først når man tilidsfuldt lader vandet bære kroppens vægt og indøver de nødvendige svømmetag, oplever man, hvad svømning i virkeligheden er. Visdom er derfor ikke noget, man finder uden for sig selv. Visdom er ikke en vej, man kan gå. Visdom er selve vejen, og man bliver selv visdommen, når man går vejen.

Visdomslitteraturen

Nu vil nogen måske tro, at man kan slippe for at læse og studere visdomslitteratur, men det vil være en alvorlig fejltagelse. De oplyste individer, der har bidraget til at forme menneskehedens civilisationer, har netop sat deres varige spor i menneskehedens bevidsthed i kraft af fortællingerne om deres liv, adfærd og holdninger. De står som lysende eksempler på det, alle mennesker kan blive, hvis de vil påtage sig ansvaret og gøre indsatsen. Ingen har som Buddha givet en beskrivelse af *visdommens vej*. Buddha var på en helt speciel måde et levende eksempel på visdom. Og ingen har som Kristus vist menneskeheden, hvordan visdommens vej medfører et liv i selvpofrelse og fuldkommen kærlighed.

Kendskabet til "visdommens brønd" er i nutiden tilgængelig for alle mennesker, for den er bevaret i den mangfoldighed af litteratur, der beskæftiger sig med livets store spørgsmål. Visdomslitteraturen kan – hvis den praktiseres i lyset af menneskets egen skelneevne – føre til "visdommens brønd", og det vil medføre, at man selv bliver en kilde til indsigt og lys for sine omgivelser. Ønsker man en koncentreret præsentation af alle de oplystes lære, kan det anbefales, at man studerer den esoteriske lære i dens nutidige udformning – eksempelvis Alice A. Baileys litteratur. Her finder man en dybtgående beskrivelse af visdommens vej formuleret i en tidssvarende terminologi og befriet for snærende teologiske bånd. Med denne manual i hånden er det nu tanken at gå lidt dybere ind i visdommens natur.

Skelneevne, ubundethed og lidenskabsløshed

Der er nok ikke nogen i menneskehedens historie, der er tættere forbundet med visdom end Buddha. Ifølge Alice A. Baileys undervisning kan Buddhas lære opsummeres i tre kvaliteter, som mennesket skal udvikle på vejen mod visdom. Det er *skelneevne* (engelsk: discrimination), *upersonlighed* (engelsk: detachment) og *lidenskabsløshed* (engelsk: dispassion).¹ Hvis de tre kvaliteter udvikles i den nævnte rækkefølge, opnår sjælen kontrol over tankesindet, følelseslivet og det fysisk-æteriske legeme.

Skelneevnen er sjælens store mentale sværd, som den bruger for at kæmpe sig ud af de tre verdener blændværk – den fysisk-æteriske, den astrale og den mentale virkelighed. Skelneevnen giver mulighed for at vurdere, hvad der hører til den højere bevidsthed, og hvad der binder mennesket til fortsat slaveri i sansernes bevidsthedsverden. Det er skelneevnen, der er årsag til, at de sande åndelige værdier kan udvikles. En helt central værdi er bestræbelsen på at praktisere harmløshed mod alt levende. Harmløshed er en stærk, men også nænsom og urokkelig egenskab – en kvalitet, der altid vil forsøge at gå den hensynsfulde og fleksible vej under udøvelsen af den dybeste form for intelligens, men uden at give køb på de centrale værdier og principper.

¹ Alice A. Bailey: *Discipleship in the New Age*, Vol. I, p. 3

Det er ved hjælp af skelneevnen, at mennesket får kontrol over sit følelsesliv. Hvis man har kendskab til åndelige værdier kan man via selvdisciplin igen og igen fravælge de følelseslignende tilstande, der binder til begærenes, lidenskabernes og frygtens tyranni. Adfærden vil gradvist medføre udsultning og død af de bindinger, der holder mennesket fængslet. Buddhas vej til visdom kaldes "den gyldne middelvej". Vejen går mellem modsætningernes par. De fleste kender forskel på kærlighed og had, og mange har hørt, at man altid skal vende den anden kind til. Men kravet gælder kun indviede, der er fuldkomne, og det fører ikke til visdom, at man handler, som om man er fuldkommen, når man ikke er det. Det resulterer i stedet i naivitet. Skelneevne involverer altid evnen til at tilpasse de åndelige leveregler efter den udviklingsstrin, man selv har opnået. Det betyder bl.a., at man ved, hvornår man skal være tavs, og hvornår man skal tale – hvornår man skal flygte, og hvornår man skal kæmpe – hvornår det kan gavne at hjælpe, og hvornår det er nytteløst.

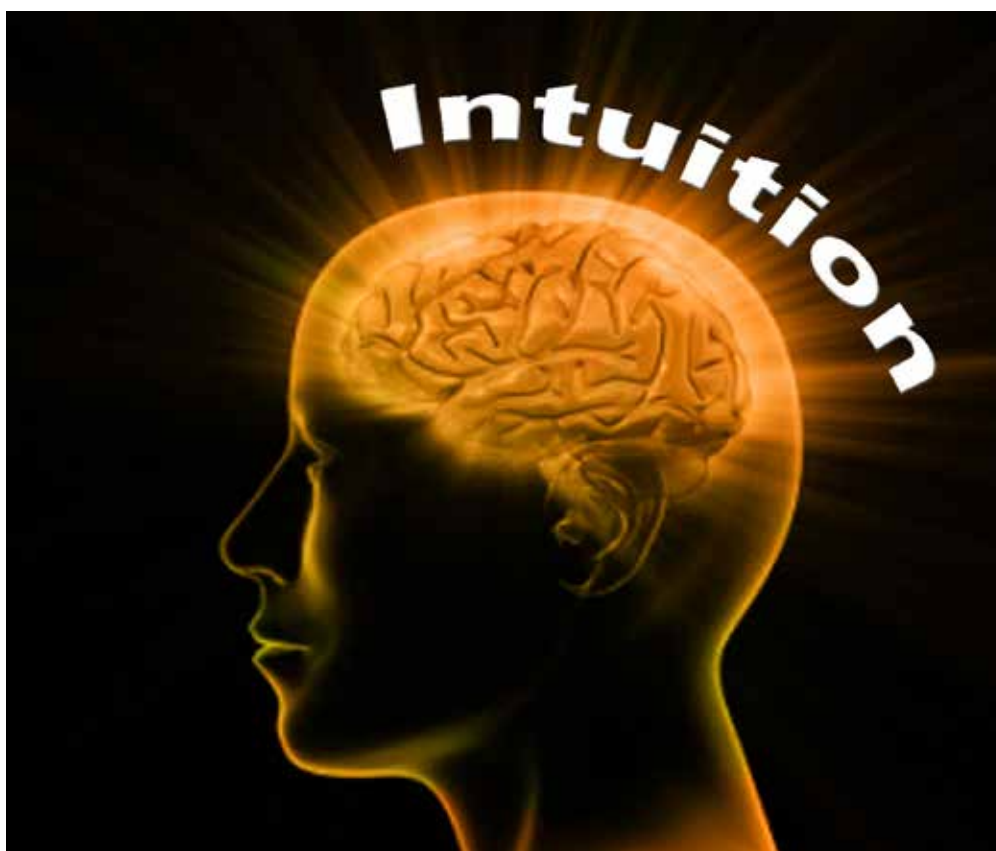
Upersonlighed går altid hånd i hånd med skelneevne. Upersonlighed er evnen til at forholde sig neutralt til både lidelse og lykke. Hvis man er upersonlig, vil hverken lidelse eller lykke farve skelneevnen. Når de to grundbegær – frihed fra lidelse og stræben efter lykke – dominerer menneskets bevidsthed, kan man ikke se livet og virkeligheden klart. Det, der opleves lidelsesfuldt for personligheden (menneskets ydre natur), kan være positivt for sjælen og den udvikling, og det, der opleves som lykke for personligheden, kan skabe begrænsninger for sjælens udvikling.

Følelseslivets instinktive reaktionsmønstre er baseret på den antagelse, at det positive og behagelige er godt, og det negative og ubehagelige er ondt. Den ubevidste skelnen skal overvindes, for den er forkert. Når man identificerer sig med iagttageren – dvs. den, der oplever de skiftende tanker, følelser og handlinger, som konstant passere i livets løb – og er i stand til at undgå at identificere sig med de forbigående tilstande og strømme af bevidsthedsimpulser, har man opnået upersonlighed.

Efter at man har øvet sig i mange inkarnationer, kan man gradvis udvikle og integrere upersonlighed og få en neutral holdning, der er baseret på rigtig skelneevne og intelligente valg. Der opstår efterhånden en lidenskabsløshed – dvs. en slags "døvhed" – overfor de lavere sansers kalden, mens sansen for højere bevidsthed og det ånde-

lige øges. De fleste mennesker identificerer sig med deres følelsetilstande, og de fleste mener, at livet bliver trist og gråt uden de følelsesmæssige op- og nedture. Men man vil aldrig være i stand til at forlade den lavere verdens begær, hvis man ikke tilstræber en højere og mere ønskværdig tilstand. Permanent lyksalighed, som er et resultat af identifikation med livets enhed, er det, der venter mennesket bag de forbigående følelsesmæssige solstrejf, som livet i de lavere verdener er begrænset til.

Ved hjælp af skelneevnen lærer tankesindet at vælge det gode, det skønne og det sande, og dermed opstår der vision og retning i livet. Resultatet er forankring af de rigtige åndelige værdier. Buddha lærte menneskeheden, at forudsætningen for visdom er skelneevne, upersonlighed og lidenskabsløshed. Hvis man lever sit liv på grundlag af de tre leveregler, betræder man Buddhas ædle ottefoldige vej.

Intuition er visdom og kærlighed i handling

Indtil nu er det kun forudsætningerne for at erhverve sig visdom, der er blevet omtalt – ikke visdommens egentlige natur.

Alice A. Bailey fortæller, at *intuition* kommer til udtryk som visdom i alle handlinger. I *Glamour: A World Problem* oplyser hun, at kærlighed er en egenskab ved intuitionen. Intuition er meget kort defineret en form for ren og klar indsigt i alle skabningers forbundethed. Indsigten er sjælens privilegium på kausalplanet – sjælens eget plan. Når det lykkes for sjælen at udtrykke intuition på det fysiske plan, kommer indsigten til udtryk som kærlighed, når den manifesterer sig via følelseslivet, og som visdom, når den udtrykker sig via tankelivet. Intuitionens natur er derfor kærlighed og visdom. Men hvordan definerer Alice A. Bailey kærlighed og visdom?

"Esoterisk set er kærlighed i virkeligheden intelligent forståelse. Det er evnen til at forstå årsagen til en aktuel situation, og derfor er der ikke behov for vurdering. Det medfører positiv tavshed, som virker helbredende. Den viser sig, når de hæmmende aspekter er fraværende, og mennesket ikke længere skal lægge en dæmper på sin lavere natur og holde sine egne forestillinger på afstand for at forstå og identificere sig med det, som skal elskes. Er det muligt for jer at se skønheden i begrebet og fatte naturen af den sande forståelses tavse dyb?"

Visdom er forædling af intellektet, men det indebærer forædling af både tankesindets højere og lavere aspekt. Det er en blanding af intuition, åndelig opfattelsesevne, samarbejde med den guddommelige plan og spontan intellektuel anerkendelse af det, der kontaktes. Alt skal forenes med den kærlighed, der er beskrevet ovenfor, og med den esoteriske sans, som skal udvikles, før 2. indvielse kan tages."

Alice A. Bailey: *The Externalisation of The Hierarchy*, p. 99

Visdom – en blanding af kundskab og kærlighed

Visdom kan også opfattes som en blanding af kundskab og kærlighed. Visdom er viden, der er skabt i kraft af utallige erfaringer, og som er praktiseret med et godt og kærligt motiv. Hvis kærlighed eller kundskab er fraværende, er visdom også fraværende. Viden, der bruges egoistisk, medfører ikke visdom. Viden, der omsættes i et aktivt, skabende, humanitært samfundsengagement, kan medføre visdom. Hvis viden skal defineres som visdom, skal viden baseres på indsigt i de sociale og psykologiske områder, hvor man ønsker at tilføre sin viden. Kærlighed giver indsigt i de grundlæggende sammenhænge, som alle relationer består af. Visdom er den intelligente imødekommenhed af de behov, der viser sig via kærlighedens indsigt. Buddha var legemliggørelsen af den fuldkomne guddommelige visdom. Han kom aldrig med lange metafysiske forklaringer på verdens natur, men koncentrerede

sig om at oplyse om og afhjælpe menneskehedens lidelser. Det var hans mission. Visdom er ikke at give mennesker det, de kræver, men det, de har behov for.

Visdom er indsigt

Visdom har relation til åbning af pandacentret, der også kaldes "visionens øje". Det giver evnen til at se ind i de indre verdener og forstå de grundlæggende love og principper, der styrer den ydre verden. Der er ikke behov for, at indsigt formuleres i religiøs terminologi. Det, der for en esoteriker forstås som karmaloven i funktion, vil for en akademisk orienteret psykolog være årsags- og virkningsmekanismer i menneskets psykologi. Men selv viden om disse sammenhænge er ikke nok for at handle med visdom. Man skal – for virkeligt at være i stand til at hjælpe et andet menneske – selv have "gået vejen" og have indhøstet de nødvendige erfaringer. Det kan gøres i det aktuelle liv og i mange tidligere inkarnationer, og erfaringen betyder, at man forstår det mønster, der viser sig – eksempelvis som en depression – fordi man selv har erfaret det. *Men det er heller ikke tilstrækkeligt.* Man skal desuden være i stand til at relatere løsningen til det pågældende menneskes indre ressourcer og ydre situation. Der er f.eks. ingen visdom i at anvise krævende meditationsøvelser til et menneske, som er ude af stand til at koncentrere sig.

Visdom er erfaring

Åndsvidenskaben oplyser, at verden er styret af en lang række principper og love, som regulerer livet i tankens, følelsens og handlingens verdener. Alt er styret af naturlove, og ingen sætter eksempelvis spørgsmålstegn ved tyngdeloven. Alle skal uundgåeligt forholde sig til den, men hvis man har kendskab til lovens måde at fungere på, kan man lære at overskride den. Det sker dagligt, hver gang et fly letter fra jorden. De indre verdener er også styret af naturlove, og det er disse love og principper, psykologien er ved at afdække, kategorisere og opbygge en videnskab omkring. Eksempelvis kender man nu de negative konsekvenser ved konstant at fortrænge sine følelser. Det er en psykologisk indsigt, der er blevet almen viden. Det er med andre ord blevet et videnskabeligt faktum, som enhver kan efterprøve i dagligdagen.

I åndsvidenskaben er de esoteriske love og principper blevet beskrevet i detaljer. Her har de fået deres egne navne og begreber, og lovene om karma og kærlighed er de vigtigste. Her er det ikke muligt at give en detaljeret beskrivelse af karmaloven – loven om årsag og virkning – som iflg. Isaac Newton kan defineres sådan: *“Til enhver aktion hører en lige så stor og modsatrettet reaktion”*. Eller *“indbyrdes påvirkninger er altid lige store og modsatrettede”*. Det medfører, at karmaloven overordnet kan defineres som en logisk følge af, at der altid vil være konsekvenser af enhver handling, og konsekvensen vil være i overensstemmelse med handlingen og dens intention. Naturloven gælder på det fysisk-æteriske plan, astralplanet og mentalplanet, og derfor omfatter karmaloven både tanker, følelser og handlinger. Kærlighedsloven er også en naturlov, der kort kan defineres som magnetismens lov. Alt er kærlighed, for al manifestation i Universet er udtryk for sammenhængskraft eller magnetisme. Magnetisme udtrykker tiltrækning, der manifesteres som universel kærlighed. Selve kraften er magnetisme, men når magnetismen opstår mellem mennesker, kaldes den kærlighed. Kærlighed eller magnetisme opretholder alle former i systemet, for former er afhængige af en magnetisme, der både skaber dem og opretholder dem. Derfor er kærlighed livets fundament.

Visdom er en kombination af at have indsigt i naturens lovmæssigheder og handle ud fra indsigten. At erhverve sig indsigt er nemt nok, men at handle på grundlag af forståelsen er absolut vanskeligt. At udvikle og integrere visdom kræver derfor en målbevidst stræben.

Visdom er "regnskyen af ting, der kan vides"

Iflg. det, der allerede er sagt, er visdom essensen af de erfaringer, livet giver ethvert menneske. Selve livet er en proces, der gradvist leder den søgende mod "visdommens kilde". "Visdommens kilde" kan også defineres som et bevidsthedsområde, hvor verdens visdom er "lokaliseret". Hver gang et menneske er blevet oplyst, har det bidraget til den globale "visdomsbank". Bevidsthedsområdet kalder Patanjali – den oplyste indiske indviede – for "regnskyen af ting, der kan vides". Alice A. Bailey beskriver "regnskyen" på denne måde:

"Visdommens sky, som svæver over det lavere mentalplan, kan kontaktes og bruges af studerende og aspiranter via intuitionens frie spil."

Alice A. Bailey: *Glamour: A World Problem*, p. 93

Når man i dyb koncentration tænker over abstrakte spørgsmål og gør sig modtagelig, samtidig med at man er motiveret af et ønske om at hjælpe sine medmennesker, vil det være muligt at kontakte bevidsthedsfeltet og blive oplyst af visdommens lys. Man bevæger sig ind på de oplyste bevidsthedsplaner, der rummer de indviedes erfaringsliv, men samtidig tilføjer man sin egen vibration og kvalitet til det globale, kollektive visdomsfelt. Åbningen mod visdomsplanet får det til at "regne" med lys (oplysning) og visioner. Det sker ikke pga. guddommelig nåde, men udelukkende fordi man har fulgt de love og principper, der giver "nøglen" til visdommens dør. Mennesket bruger en spand og et reb for at hente vand op fra en dyb brønd, og på samme måde skal man benytte de redskaber, der er forudsætningen for, at man kan hente visdom op fra "visdommens brønd". Der er intet mystisk ved processen. Man skal bare vide, hvor brønden befinder sig og bruge de nødvendige redskaber.

Sjælens visdom

Hvordan kan man sammenfatte det, der kan kaldes sjælens visdom og beskrive, hvad den består af? Måske kan det beskrives sådan: Den andel af den kollektive visdom, som det er lykkedes for sjælen at realisere i inkarnationen, er farvet af sjælens individuelle kvaliteter. I sjælslegemet på det højere mentalplan (kausalplanet) er alle de positive og højt vibrerende kvaliteter opsamlet. Det er de sjælelige kvaliteter, som det er lykkedes for sjælen at integrere i de mange inkarnationer, den har gennemlevet. Den opsamlede visdom er viden om, hvordan man handler i overensstemmelse med naturens guddommelige love og sjælens hensigt i inkarnationerne. Det er en visdom, der normalt er tilgængelig i et vist omfang, og i livets løb kommer den til udtryk gennem det, der kaldes samvittighedens stemme. Ethvert menneske kan – hvis det forsøger at skabe sjælskontakt – altid tappe fra summen af sine egne opsamlede erfaringer. Når forbindelsen til sjælen udbygges via studier, meditation og aktivt samfundsengagement, kommer man desuden i forbindelse med den kollektive visdom, for sjælen er vidende om al visdom på sit eget plan. Men sjælen er ikke i stand til at overføre visdommen til den inkarnerede personligheds bevidsthed, hvis forbindelsen ikke er etableret og stabiliseret via meditation.

Alice A. Bailey oplyser, at sjælens akkumulerede viden er visdom, der er oplyst af intuitionens lys, og hun tilføjer, at den kan beskrives som kærlighed, der benytter erfaring og viden. Man skal altid huske, at kærlighed og visdom er *virksomheder* af intuitionen, og at sjælen på sit eget plan (kausalplanet) udvikler sig ved at udvide bevidstheden ind i intuitionens område – det buddhiske plan – der ligger over sjælens plan. Omfanget af intuitivt lys (indsigt), som sjælen opfatter i sin kontemplation, forsøger den at realisere via den inkarnerede personlighed.

Ofte tror nybegynderen på den åndelige udviklingsvej, at han/hun har adgang til intuitionens kilder (det buddhiske plan), når overraskende erkendelser dukker op i bevidstheden. Som regel er der blot skabt kontakt til sjælens inspiration, og personligheden tapper alene den indre visdom om sig selv og sin plads i helheden. I *Discipleship in the New Age*, Vol. 1 gør Alice A. Bailey opmærksom på, at ægte intuition er indsigt i den guddommelige hensigt og den kortsigtede og langsigtede plan for *menneskeheden*. Intuition er altid forbundet med fremsynethed.

Visdom kan kaldes "intuitionens datter", og det er den første og vigtigste kvalitet, man bør stræbe efter at udvikle.

VidsomsNettet

www.vidsomsnettet.dk